

**Česká školní inspekce
Středočeský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIS-2671/16-S

Název právnické osoby vykonávající činnost školy a školského zařízení	Základní škola Semice, okres Nymburk
Sídlo	289 17 Semice 111
E-mail právnické osoby	info@zssemice.cz
IČ	61631914
Identifikátor	600050947
Právní forma	Příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Pavel Jareš
Zřizovatel	Obec Semice
Místo inspekční činnosti	289 17 Semice 111
Termín inspekční činnosti	1. 12. 2016 – 7. 12. 2016

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného základní školou, školní družinou a školním klubem podle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů, zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle příslušných vzdělávacích programů, zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu základní školy (dále ŠVP ZV) a jeho souladu s Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání (dále RVP ZV), naplnění školních vzdělávacích programů školní družiny a školního klubu a jejich souladu s právními předpisy podle § 174 odst. 2 písm. c) zákona č. 561/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

Charakteristika

Príspevková organizace (dále „škola“) vykonáva činnosť základnej školy (dále ZŠ), školní družiny (dále ŠD), školní jídelny, nově ve školním roce 2016/2017 školního klubu (dále ŠK) v souladu se zápisem do rejstříku škol a školských zařízení.

ZŠ vyučuje podle ŠVP ZV, který kromě obecných cílů základního vzdělávání zdůrazňuje zaměření na sport (v šestém a sedmém ročníku tříhodinová týdenní dotace předmětu Tělesná výchova), propojení s životem obce a mimoškolní a zájmovou činností. Vyučovaným cizím jazykem je angličtina, druhým cizím jazykem je němčina. Dále ředitel vydal školní vzdělávací programy pro ŠD a ŠK. ZŠ vzdělává 220 žáků v 10 třídách 1. – 9. ročníku (kapacita je naplněna na 88 %). Aktuálně škola vzdělává 20 žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (dále SVP), 15 z nich podle individuálních vzdělávacích plánů (dále IVP). Pro šest žáků s jiným mateřským jazykem než českým škola organizuje individualizovanou jazykovou přípravu. Počet žáků ZŠ v posledních třech letech stoupá (189, 202, 220), škola vzdělává i žáky dojíždějící z míst mimo stanovený školský obvod. V aktuálním školním roce byly zřízeny v důsledku zvýšeného zájmu o školu dvě první třídy.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelem školy zpracovaná, reálná, průběžně aktualizovaná a veřejně přístupná koncepce školy vychází z konkrétních podmínek školy a regionu. S výjimkou požadavku věnovat náležitou pozornost technické výchově koncepce reaguje na hlavní úkoly stanovené dlouhodobými záměry Středočeského kraje i státu v oblasti základního vzdělávání. Záměry jsou (mimo jiné velmi dobrou spoluprací se zřizovatelem a úspěšnou účastí v mnoha projektech) postupně plněny, pozitiva jsou i ve stabilizaci v personálním zabezpečení vzdělávání a chodu školy (zájmové vzdělávání, bezpečnostní opatření aj.). V projektové přípravě je prostorové rozšíření školy.

Organizační struktura odpovídá charakteru, podmínkám a potřebám školy. Velkým přínosem nejenom pro utváření vnitřního klima školy jsou nasazení, odborné a osobnostní předpoklady ředitele školy i zástupkyně ředitele (garanti projektové činnosti, propojení se zřizovatelem a dalšími subjekty aj.). Ustanovení specialisté (výchovná poradkyně, koordinátoři, vedoucí úseků...) a orgány (pedagogická rada, užší vedení...) pracují efektivně. Uskutečňovanými aktivitami škola naplňuje jeden ze základních principů – vzdělávání je veřejnou službou (např. rozšíření činnosti ŠD o jedno oddělení a zřízení ŠK na požadavek rodičovské veřejnosti, programy pro seniory aj.). Řízení školy i její činnost je plánovitá, vysoký počet vnitřních směrnic a pokynů (62) znesnadňuje jejich aktualizace a úpravy podle konkrétních podmínek. ŠVP ZV je v souladu s RVP ZV. Učební plán původně obsahoval nabídku pěti volitelných předmětů, rozhodnutím vedení školy byl z disponibilní dotace na druhém stupni zaveden jen jeden předmět - Konverzace v anglickém jazyce. ŠVP ZV vhodně doplňují vzdělávací programy pro ŠD a ŠK, které obsahem odpovídají právním předpisům. Kontrolní systém je až na výjimky (neidentifikování výuky neodpovídající ŠVP ZV v Matematice, nevhodného časového rozložení vzdělávacího okruhu Svět práce - tematika trhu práce a pracovních příležitostí byla zařazena v devátém ročníku až v druhém pololetí školního roku, nedostatky v úrovni a metodách ověřování některých skupinových výsledků) funkční. V ostatních případech ředitel školy přijímá správná opatření po zjištění skutečnosti a vyhodnocuje jejich účinnost. Příkladem dobré praxe je úspěšná integrace žákyně se zdravotním handicapem – realizované krajské projekty umožnily její účast v adaptačním programu, byla vytvořena metodika pro práci pedagogů, škola získala pro její práci iPod.

S vysokým stupněm naplněním kapacity školy, zahájením činnosti ŠK a pro podmínky pro realizaci ŠVP ZV je rizikem nedostatek vhodných prostor (chybí např. školní kuchyňka pro vyučování okruhu Příprava pokrmů). Využitím projektů se podařilo školu dobře vybavit didaktickou a počítačovou technikou. Školní nábytek je obměňován, nedostatkem byla potřebám žáků nepřizpůsobená velikost lavic a židlí (některé třídy a počítačová pracovna).

Pedagogové jednají s žáky vstřícným a přátelským způsobem. Na velmi dobré úrovni je vnitřní komunikace a aktivní spolupráce pedagogů. Požadavky na odbornou kvalifikaci většina pedagogů splňuje, tři (z celkem patnácti) pro její splnění studují. Rizikem je nízká míra odbornosti výuky ve smyslu absolvované vysokoškolské přípravy učitele zaměřené na konkrétní vyučovaný předmět (na druhém stupni přibližně 50%). Tato skutečnost se negativně promítá např. do přípravy a plánování výuky (nedostatky v časovém rozložení učiva – Fyzika, Pracovní činnosti); do převažujících forem, didaktických vlastností a metod výuky (transmisivní metody, nedostatky v systematickosti, vysoký důraz na domácí přípravu žáků, malá vazba na plnění cílového zaměření vzdělávací oblasti Matematika a její aplikace – RVP ZV). Plánované další vzdělávání pedagogických pracovníků (dále DVPP) jen částečně řešilo potřeby školy – pozitivem příprava ustanovených specialistů (metodik prevence), mezinárodní vazby (program „stínování“), negativem stagnace v kritériu míra odbornosti výuky (stejně hodnocení jako v roce 2011).

Kromě podrobně zpracovaného minimálního preventivního programu a jeho realizace (včetně doplňkových akcí – projekty, besedy...) je pro prevenci rizikového chování velmi účinné smysluplné využití volného času žáků pestrou činností ŠD a ŠK a péče všech zaměstnanců o pozitivní atmosféru činnosti školy. Nízký výskyt projevů nebo náznaků rizikového chování dokládá, že realizované strategie školy jsou účinné. Ojedinelý případ sociálně patologického jevu u žákyň na druhém stupni školy ze školního roku 2015/2016 škola doposud úspěšně řešila v úzké spolupráci s odbornými orgány. Minimální preventivní program stanovuje pro jednotlivé školní roky prioritní úkoly podle aktuálního vývoje (kyberšikana, vzájemný respekt apod.), jeho záměry byly naplňovány.

ZŠ zpracovala a postupovala podle IVP, které obsahovaly všechny požadované údaje, dodržuje pravidla a průběh jejich tvorby, realizace a vyhodnocování včetně plánů pedagogické podpory. Ustanoveným pracovníkem pro spolupráci se školskými poradenskými zařízeními je výchovná poradkyně, která průběžně přenáší požadované informace všem učitelům. Škola nabízí a realizuje také konzultace žákům i jejich zákonným zástupcům, tato služba je individuálně využívána.

Bezpečnost provozu školy je zajišťována účinnými organizačními opatřeními (proškolení pracovníků i žáků, vnitřní předpisy, vchodová dohledová služba apod.). Počet školních úrazů je nízký.

Vysoká péče je školou věnována tvorbě pozitivního školního klimatu, přínosem jsou organizované aktivity (školní akademie, patronáty žáků devátého a prvního ročníku, adaptační a ozdravné pobyty, mezinárodní spolupráce a další).

Hlavním finančním zdrojem školy jsou prostředky ze státního rozpočtu a prostředky poskytnuté zřizovatelem. Významným přínosem bylo zapojení do projektu MŠMT Výzva 56, která byla použita zejména na pobyt žáků v zahraničí, vzdělávání pedagogů, na mzdové prostředky a na učební pomůcky. Dále škola obdržela dotaci od Středočeského kraje na podporu primární prevence pro žáky šesté třídy. Rozpočet školy doplňuje úplata za zájmové vzdělávání a sponzorské dary, které byly použity na provoz a vybavení ŠD.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Společnou vlastností vzdělávání byla pozitivní atmosféra a respektování obecných cílů základního vzdělávání i priorit stanovených vzdělávacími programy v konkrétních podmínkách školy. V účinnosti motivace žáků navozované pedagogy jsou pozitivní a negativní zjištění v rovnováze. Nejeфекtivnějšími prvky v tomto smyslu byly organizace hodin s aktivním zapojením žáků do procesu učení, s prací s různými informačními zdroji, se systémovou prací s chybou a se souvislostmi vyučovaného s reálnými situacemi či praktickým využitím učiva. Většina hodin byla svým pojetím a metodami zaměřena na „průměrného“ žáka. Při značných rozdílech v předpokladech jednotlivých žáků byla málo uplatňována vnitřní diferenciacce. Pokud byla organizována, tak pouze množstvím zadávaných úkolů, nikoli jejich úrovní. Rovněž systémová práce s žáky se SVP byla v hodinách na druhém stupni školy spíše výjimkou. Nedostatkem výuky bylo málo četné (v necelé třetině) a méně efektní (převládala pouhá prezentace učitelem) využití didaktické techniky, kterou je škola dobře vybavena.

Ve výuce společenskovedních předmětů si žáci aktivně osvojovali komunikativní dovednosti a používali vhodnou slovní zásobu, o výuku se zajímali. Cíleně byli vedeni ke čtení s porozuměním i práci s textem. Prokázané dovednosti a vědomosti žáků odpovídaly stanoveným výstupům ŠVP ZV. V hodinách vyučující účelně zohledňovali dosavadní znalosti a zkušenosti žáků, smysluplně zařazovali mezipředmětové vztahy a efektně používali názorné pomůcky. Hodiny byly po obsahové i metodické stránce velmi dobře připraveny. K pozitivům patřila věcná správnost.

Ve výuce přírodovědných předmětů převažovala frontální práce, žáci byli málo vedeni k rozboru problému a tvorbě plánu řešení, odhadování výsledků a ověřování správnosti a k mezipředmětovým souvislostem. Klimatu vzdělávání přispívaly vstřícné prvky jako podpora kritického myšlení (žáci se neobávají poukázat na chybu), dále např. podpora učení ve formě možnosti opravy výsledku práce či jednotlivé negativní klasifikace. Méně efektní byla práce s chybou projevenou přímo v průběhu hodiny. V Matematice byl malý důraz na rozvíjení paměti a upevňování nezbytných algoritmů. Jen v menší části výuky byly organizovány takové výukové situace a úkoly, v nichž žáci rozpoznávají a využívají souvislosti s praktickým využíváním učiva.

Učitelé průběžně sledují vzdělávací pokrok každého žáka, poskytují žákům formativní zpětnou vazbu a nabízejí jim a organizují aktivity pro individuální pomoc („dyslektické“ nácviky, doučování...). Vztahům mezi žáky navzájem i mezi žáky a učiteli byla věnována patřičná pozornost. Sebehodnocení žáků bylo vhodně realizováno v necelé polovině hodin, vrstevnické hodnocení žáků bylo jen ojedinělé.

Pedagogické procesy a činnosti ŠD i ŠK byly v souladu s jejich koncepcemi a pozitivně podporovaly příjemnou atmosféru a vzdělávání účastníků. Účelně se střídaly řízené i spontánní činnosti, pobyt v učebně byl vhodně kombinován s pohybovými aktivitami v blízkém okolí školy a na hřišti. Vychovatelky ŠD využívaly pestré metody a formy práce zaměřené na podporu osobnosti účastníků a jejich sociálního rozvoje. Vzdělávací aktivity byly přizpůsobeny tak, aby se na nich mohli bezprostředně podílet i žáci se SVP. Účinná je spolupráce vychovatelek s učiteli při pořádání akcí vyžadující náročnější organizaci.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Dobrá úroveň dosahovaného osobnostního rozvoje žáků je důsledkem školou vytvořených příznivých podmínek, zejména sociálních. Shoda v názorech vedení školy a většiny učitelů se odráží v dobrých podmínkách pro tvorbu školního klimatu. Činnost žakovského parlamentu

přípravou školních aktivit a návrhy úprav podmínek života školy (vnitřní organizační pravidla, relaxační prvky aj.) vhodně ovlivňuje občanské kompetence žáků. Vedení školy názory žáků respektuje a přijímá vhodná opatření. Škola úspěšně naplňuje strategický záměr propojenosti s životem obce. Pořádané společenské a další akce a rituály (pasování na čtenáře, projekty, veřejná vystoupení apod.) podporují sociální, kulturní a občanské hodnoty.

Výsledky vzdělávání jednotlivých žáků, skupinové i celoškolní vedení školy získává zejména z průběžného sledování (kontrolní systém, účast na pořádaných aktivitách, jednání pedagogické rady a další), rozborů čtvrtletních prací a prostřednictvím elektronického evidenčního systému (klasifikace). Účinnou metodou pro hodnocení úrovně plnění cílů stanovených ŠVP ZV a klíčových kompetencí je sledování kvality „závěrečných prací“ žáků devátého ročníku. Objektivizující nástroje hodnocení (např. vlastní či vnější srovnávací prověrky či testy, dotazníkové či anketní akce, využití standardů základního vzdělávání apod.) škola nevyužívá. Opatření ke zlepšení výsledků vzdělávání byla účinná v jednotlivých případech (integrace žákyně se zdravotním handicapem, individuální práce s žáky s jiným rodným jazykem, práce s nadaným žákem na prvním stupni školy). Pro skupinové či „předmětové“ výsledky však byla opatření méně účinná. Přes realizovaná opatření pro bezproblémový přechod žáků z prvního na druhý stupeň školy (vnitřní metodická činnost, výuka učiteli druhého stupně v pátém ročníku...) se většina žáků ve školním roce 2015/2016 prospěchově zhoršila; téměř čtvrtina žáků druhého stupně měla ohrožený prospěch z Matematiky (klasifikace „4 nebo 5“), ve dvou třídách to byla třetina žáků. Dobrá je práce s žáky se SVP (včetně prováděných individuálních nácviků) na prvním stupni. Na druhém stupni měla polovina žáků se SVP ohrožený prospěch, z nich všichni krom dalších předmětů z Matematiky. Do výsledků vzdělávání se negativně promítají formy a metody zaměřené na „průměrného žáka“, jen výjimkami byla cílená práce s talentovanými žáky.

Velmi dobrých výsledků dosahuje škola v jedné ze stanovených priorit – sportovním zaměřením.

Všechny tři realizované ŠVP byly naplňovány. Výjimkami byly výše uvedené nedostatky (Matematika, Svět práce). Ve školou zpracovaných hodnotících materiálech (např. výroční zpráva o činnosti školy) chybí přímá vazba na cíle realizovaného ŠVP ZV.

Výsledky vzdělávání ve ŠD a ŠK jsou v souladu s cíli stanovenými v ŠVP, odpovídají možnostem jednotlivých účastníků. Vychovatelky systematicky motivují účastníky ke stanovování postupných cílů v oblasti jejich individuálních zájmů. Zároveň věnují dostatečnou pozornost podpoře sociálního, osobnostního a občanského rozvoje účastníků zájmového vzdělávání.

Závěry

Hodnocení vývoje

- roste počet žáků, více než polovina žáků do školy dojíždí, naplněnost se blíží stanovené kapacitě
- škola rozšířila rozsah i škálu zájmového vzdělávání
- zrušení volitelné části učebního plánu (v roce 2011 byla škála volitelných předmětů široká) je omezením ve smyslu možnosti volby individuální vzdělávací cesty

Silné stránky

- propojení školy a života obce
- čtené a úspěšné zapojení školy do projektů a grantů s efektivním finančním přínosem v materiální, vzdělávací i organizační oblasti
- velmi dobrá činnost ŠD má výrazný pozitivní vliv na rozvoj sociálních kompetencí účastníků zájmového vzdělávání
- spolupráce ŠK s partnery především se sportovním zaměřením má kladný vliv na rozvoj tělesné zdatnosti účastníků, budování sounáležitosti s regionem

Slabé stránky

- jen částečně řešený problém v zajištění odbornosti výuky
- omezující materiální podmínky (prostory pro realizaci vzdělávací oblasti Člověk a svět práce v realizovaných tematických okruzích a v oblasti technického vzdělávání, pro činnost školní družiny a školního klubu)
- vysoký podíl frontálního vzdělávání s malou efektivitou (málo diferenciací), transmisivní metody a malý důraz na praktické využití učiva
- málo čtené využití didaktické techniky
- nižší účinnost opatření pro snižování podílu žáků s ohroženým prospěchem

Příklady inspirativní praxe

- zajištění podmínek (organizační, materiální) a dosavadní výsledky integrace žákyně se zdravotním handicapem

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- efektivně využívat objektivizující evaluační nástroje (testy, ankety), cílová změřeni vzdělávacích oblastí (RVP ZV) a standardy základního vzdělávání
- promyšlenou integrací témat mezi předměty Pracovní činnosti a Výchova k občanství a vhodným časovým rozložením učiva řešit účelnost výuky tematického okruhu Svět práce
- efektivně řešit problematiku odbornosti výuky (DVPP, mentor)
- ve spolupráci se zřizovatelem řešit materiální rozvoj školy (účelové prostory – školní družina, školní kuchyňka...)

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina Základní školy Semice, okres Nymburk vydaná obcí Semice s účinností od 16. června 2010
2. Potvrzení ve funkci ředitele, čj. OB/316/13, ze dne 14. června 2013
3. Koncepce rozvoje ZŠ Semice 2016 – 2020, Strategie rozvoje školy období 2015 - 2018
4. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání „Škola pro tebe“ s účinností od 1. září 2016, verze pro školní rok 2016/2017
5. Školní vzdělávací program pro školní družinu „Hravá družina“, verze pro školní rok 2016/2017
6. Školní vzdělávací program pro školní klub „Plný pohody“ s účinností od 31. srpna 2016
7. Výroční zpráva o činnosti školy a o hospodaření za školní roky 2015/2016
8. Školní řád, čj. 15/2016, ze dne 31. srpna 2016 a s účinností od 1. září 2016

9. Evidence žáků (školní matrika) za školní roky 2015/2016 a 2016/2017
10. Třídní knihy ZŠ za školní roky 2015/2016 a 2016/2017 ke dni inspekce
11. Rozvrhy hodin tříd ve školním roce 2016/2017
12. Personální dokumentace pedagogických pracovníků školy včetně dokladů o nejvyšším dosaženém vzdělání a osvědčení z akcí DVPP – aktuální stav
13. Plány DVPP pro školní roky 2015/2016 a 2016/2017
14. Minimální preventivní program pro školní roky 2015/2016 a 2016/2017
15. Žákovské knížky a notýsky – vzorek
16. Seznam žáků se SVP ve školním roce 2016/2017
17. Individuální vzdělávací plány žáků a plány pedagogické podpory platné pro školní rok 2016/2017
18. Zápisy z jednání pedagogické rady a provozních porad za školní roky 2015/2016 a 2016/2017 včetně prezenčních archů potvrzující seznámení zaměstnanců s platnými směrnici
19. Provozní řady tělocvičny, učebny informatiky a školního dvora a venkovních hracích ploch a dětského hřiště – aktuální verze
20. Kniha úrazů vedená od 1. září 2014 k datu inspekce
21. Účetní závěrka sestavená k 31. prosinci 2015

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Středočeský inspektorát, Arabská 683, 160 66 Praha, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu csi.s@csicr.cz s připojením elektronického podpisu na výše uvedenou adresu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Karel Kumstýř, školní inspektor

Kumstýř v. r.

PhDr. Jana Pavlová, Ph.D., školní inspektorka

Pavlová v. r.

Bc. Dana Nulíčková, kontrolní pracovnice

Nulíčková v. r.

V Nymburku dne 29. 12. 2017

Datum a podpis ředitele školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Pavel Jareš, ředitel školy

Jareš v. r.

V Semicích 09. 01. 2017